

РЕЗОЛЮЦИИ

РЕЗОЛЮЦИИ

СЕРДАЛО
3-гІа оагІ. 5 ноябрь. 1961 шу

КПСС Централни Комитета Отчета йола Советски Союза Коммунистически парте XXII-ча съезда РЕЗОЛЮЦИИ

(Истедоавлар. Долалур 1-чен, 2-чен, 3-чен
оагтош тла).

Тяжкоама чюагларла лоаттебар а гулакх бокъон-ча кхоачашдыл хьожаш тохнамбар а дукъа мотти-герча партийни органша парте-решенеш-кхоачаш-гара хьажьах лахьах лаггача партийни органша а дукъах коммунисташта хьажьахча отгеташ терг-йола чюагларла порадок оттае — еза. XXII-ча съезд Централни Комитета тладул партийни, паччахьал-кхен, общественни тлажьохам тоабара пайдана-дола гулакхаш влштхьахча.

Съезд бокъа лоархлм бу кхьахьамхой массови организацие бача балха — Совети, профсоюзни, комсомол, кооперацие. Хланз, коммунистически само-управлени тлехь-тлехьа дукъаглар шерлуш чюагларча хана, социалистически общества вахар чухь цу органи-зацей лоархлм хадданза ланхлу.

Совети лоархлм кхы а дукъаглар лахьеа беа боа-хамеи културн строителствана кулгандеа, соци-алистически паччахьалхенна доал дара нах юкье-озаца.

Боахама кулгандеи, коммунистически кхьахьама тлехьара яхь влштхьахча, социалистически произ-водствен общественни гулакхаштен доал де нах юкьеах, кхьахьамхой коммунистически сакхетам лахьбеш профсоюзаша бу болх чюагларча мамогта новкостал дергда парте. Профсоюзни лоархлм дехар — сага, цун кхьахьама, образоване, вахара, унахьенон, салаара даим юкьеах.

Вай парте чюаглар хам бу ший тешамерча гюнчо — Ленински Кагирхой Коммунистически Союзо — бача балха. Комсомол керттера дехар да, револю-ционни кьовсама турпалерча традиция, болхлой, колхозной, интеллигенце хьинарера кхьахьама хьохамца, марксизма-ленинизма сийлахь-юкьахча идеяшца кагирхой мехкарий кхетабелга, денал дола, йокьа образовани йола, кхьахьам дукъа бе-заш болх коммунизм хьалхьарш кийибелга. Кагир-хой ба вай лавттан ченашкара рузъаш карадерзаде, фабрикаш, заводаш, рудникаш, совхозаш, йилан ис-кусстваи учрежденеш, керда городаш хьалхьеа эзараш. Цар я хьонане, уж ба коммунистически общество хьалхьеа а длахо эргайоахаш тоае а эзараш.

Идеологически болх длахо чюагларни цун боарм лахьбери парте керттера дехарех пай да, берригача цун практически балха айтту балара лоархлмелга дола гулакх да. Коммунизм хьалхьара хьашташа дладех, кхьахьамхойша, хьалхьара арганна кагирч наха, коммунистически кхетам балара дешаш хьара партийни организацие, ерригача советски обществен-носта балха керттера дехар кулга.

Хланзара хьалхьаха идеологически балха кертте-ра лостамаш да: марксистско-ленински хьехамах про-паганда елга а общества берригача членей йилан мировоззрени куллитилга; а; наха сакхетам чу капи-тализмах хождисаца гулакхаштен гоама йолча бур-жуазни идеологичеси кьовсам лоаттабелга комму-низм хьалхьарш моральни кодекс тла хьахьахча, дикана оамалии принципашца кхьахьамхой хьал-кхьабелга; массе оаглархьара деглабелга коммуни-стически общества членаш хьалхьабелга. Кхьахьама сак кийибелга, вахара эггара чюагларла эшаш дола хьама хьалхьар тарра, кхьахьам дукъа безаш цун сий деш дола сак хьалхьар коммунистически кхе-там лаш бача берригача балха чюлаоам ба. цун дог да.

Хланз идеологически балха тла керттерадар да КПСС Программат чюаглар длавозйитилга, советски общества кхьахьамхойша коммунизм котьякхьар дукъа лоаттабелга кьовсама сийлахь-юкьахча план дла-га, берригача кхьахьамхой парте керда Программат

кхоачашгара оарцаглархьахча. Из дехар кхоачашда оарцаглархьахча еза парте наха юкье бача ерригача средстваш: пропаганда, агитаци, кепе йоазу, радио, телевидени, кино, културно-просветительни болх, литература, искусство.

Идеологически болх — коммунизм хьалхьара де-хараш кхоачашда йола лоархлмелга средство. Цо новкостал де деза советски наха политическии кхьахьама хьинар, коммунистически сакхетам лахь-бара. Партеи паччахьалхени кадраша марксист-ско-ленински теореш, социализми коммунизми котьякхьар дукъа коммунистически партеи советски халкьон лоаттабелга кьовсама дерригдуен-истори-чески опыт чюагларч юмаелга, хьехама балха боарм лахьбелга, халхьа вахареи гулакхаштен болх цун лоархлм чюагларч пропагандистски, идеологически балха дукъа парте лоархлмелга дехар долаш дус. Идеологическии организаторскии балхаш влш-ши бузвум болш леладара йолча лоархлмелга партеи принципашца хьалхьеа лелаш еза.

Уж тлехьара шерашка дукъа лахьбелна пар-те, цун Централни Комитета теоретически балха боа-рами лоархлми. Шин фронт — эггара кхьахьамелга йолча ревизионизмане революционни теори догматиче-ски йокъараш дукъал — кьовсам а лоаттабеш, пар-те чюагларч лора а баб, творчески дегла а кхьиллаб марксизма-ленинизма хьехама. Вай мехка коммунизм хьалхьарч дола докхий теоретическии дешаш дунен халхьашта юкьерча коммунистическии болама акту-альни проблемаша творческии кхоачашгара белгал-ьяннай парте вахар чу отгето чюлаоца да. XXII-ча съезд массова разва волаш а чюаглар дик-хеташ а кьоваболш вай парте кердача Программат чюлаоцамелга латта КПСС Централни Комитета бач-берктерча теоретическии болх.

Массара а коталонаш йоаха марксизма-ленинизма байрам длахо а ланхьа леланза а цена лоаттабелга а, коммунизм хьалхьара опыт чюлаоцаш йолча керда-ча выводашчен положенешчен теори деглакувданза а йалхий янза а ярг да хилар белгалу съезда. Теорин практикени влшш бузвум болш леладара йолча ленински принципашца хьалхьеа лелаш, мар-ксизм-ленинизм доралтен творческии деглакувдангел ший лоархлмелга дехар саниа лархьа деза парте.

Организаторскии идеологическии балха дукъае XXII-ча съезд ухь тайпара дехараш отгаду парте ерригача организациешца хьалхьахча: тлехьа-тлавогларча хана а коммунизм хьалхьеа парте лоархлм лахьбелга, кхьахьамхойша партеи бузвумаш чюагларч, коммунизм хьалхьара ерригача участнаш бокъонца кулгандеа, балха тлехьара организационни дикта тарлуш гулакхашен хил-лар лахьбелга, наха инициатива, политическии кхьа-хьамаи хьинар деглакувдангел.

— партийни вахара ленински нормашни коллектив-но кулгандара принципаш кхоачашгара а дегла-кувдангел а, кадраш хьахьаржен, балхаш тла дла-нийсарел, хьалхьарейи гулакхаш тоаделга, партеи хьалхьахьара партийни органини дар болхлойи бехтотхам лахьбелга, коммунистическии хьинар а парте политикат отгетчен чакхьахьарен цар лоацаш дола дакь а лахьбелга, парте чухьара демократи, кри-тичен, самкритичен деглакувдангел.

— коммунизм хьалхьеа, наха марксистско-ленин-ски кхетам луха кхьахьамхой депутатий Советий, профсоюзий, комсомол лоархлм лахьбелга;

— партийни, паччахьалхен, общественни тла-жохам эргайоахаш тоабелга, ерригача паччахьал-кхени общественни организацие а лахькхара гу-лакхаш тла болча наха а балха бокъонца дерригача халхьа лоаттабелга тлажохам цунах бела;

— идеологически болх шерла боарнабелген цун боарм лахьбелген, вахаро хьалхьашна увтатдеа кер-

дача дешашта тохнам белга, советски нах марксизма-на-ленинизма темаше хургоблча, буржуазни идео-логе моллагла гулакхашча машар хургоблчаца уй-ланца хьалхьабелга;

— ерригача коммунистическии болхлойи парте-шара вежарий бузвумаш деглакувдангел царца хьина-марксизм-ленинизм — цена, лоаттабара тлехьа, ре-визионизма, догматизма, сектантства дукъала лахьрхьа кьовсам лоаттабелга. Берригача дунен халхьашта юкьерча коммунистическии болхлойи бо-лама чюагларч чюагларч.

КПСС Программат Уставеи проектш партийни собраниеш, союзни республикаш компартейи конфе-ренцешчен съездашкен, кхьахьамхой собраниеш, кепе йоазон тла ювдча хана Централни Комитетага а моттигерча партийни органша а дукъах писмо-мошка коммунисташен парте боацаца кхьахьамхо-шеи дукъа практическии предложениш замечениш тийнай боахамеи културн строителстваша дешашта, бахача наха вахара хьалч дара да гулакхашни тоа-дара, партийни, советски, боахама профсоюзни, ком-сомольскии организацие а тайп-тайпара учрежденей а балха юкье долаш дола кхоачамбоацараш дла-дара.

Съезд союзни республикаш компартейи ЦК-ашта парте крайкомашен обкомашен тладул Програм-мат Уставеи проектш ювдча хана яхьахча ерригача замеченишчен предложенишчен хьожилга а кхоа-чамбоацараш дладара эшар дегла а, цу хьахьахча даур фуд койташ партийни комитетий пленумаши, конференцешка, КПСС Централни Комитетага хоам белга а.

Вай мехка социализми коммунизми хьалхьеа яхьа дерригдуен-историческии коталонаш бакъьял длаи-най дерригача адамаша. Ленински партеи советски халкьон турпаленца кхьахьахьар шойи низ а кхобеш кьовсам лоаттабелга хьахьина сийлахь-донхийи хьамаш да уж, марксизма-ленинизма идеяш котьялар да из.

Хланз, социализм Советски Союзе массанахьа а йнза а котьяннача, халхьа демократе мехкашца коталонаш йоахача хана, дунен халхьашта юкьерча коммунистически, болхлой, демократически, кьамий-кортамухьален болам чюагларч деглакувданга хана са-на чюагларч цакхьа а хьагучабаннабел марксистско-ленински хьехама бокъа вахара низ. Дунен хал-кьашта юкьерча коммунистическии болама тоаламий новкосталца докхийи социальни хуцавмаш, чюагларч революционни эргайоахаш хул, хур а й дунен чу.

Советски Союзо Коммунистическии парте XXII-гача съезд кхайк коммунисташчен комсомольцашени, хьа-ра советски сагага коммунизм хьалхьара Программат кхоачашгара дукъа хьинар кьовсам лоаттабелга айна тлехьах а беш. Съезд дог тийша я сийлахь-юк-ский коммунистическии идеалш кхоачашгара болх-лоша, колхозхоша, советскии интеллигенце шойи низ-наш кхордерг ча хилараш.

Дерригача Советски халхьа лоам дла а хьонхаш, ит миллион болча коммунистий церах XXII-ча съезд длакувдангел.

Советски Союзо Коммунистическии парте длахо а ланхьа леладарг марксизма-ленинизма байрам, дер-ригача мехкий кхьахьамхойша хьалхьашца ший интернационални дехар кхоачашгара, дерригача ший низаш халхьа хьашташ бахьан долаш, дагалат-ца сийлахь-донхьа хьама кхоачашгара — коммунист-ическии общество хьалхьар дукъа лоаттабелга кьовсам-га дохиттарга.

Парте массанега а темаше длакувдангел: хланзара советски нах коммунизме бахарго!

Республика колхозийи совхозийи юртбоахама балхех

31-ча октябрга кхачалца (планах доаглар проценташ)

Р а й о н а ш	Чуйцай хьажьаш	Дайхнад гулакхаш дуз ялаташ	Кхоачаш- гый снос йолара задани
Курчалоевски	99,5	75	34
Каргалински	99,4	98	80
Надтеречни	99,3	87	78
Совнархоза совхозаш	99,0	125	61
Наурски	97	112	72
Гудермеса	96	117	38
Ведана	96	60	45
Грозненски	95	95	52
Шелковской	95	80	65
Ачхой-Мартана	95	78	91
Сунженски	92	96	60
Шалла	92	100,0	41
Первомайски	91	16	39
г. Магдалбик	86	84	65
Урус-Мартана	82	91	42
Ножай-Юрта	78	73	93
Насарен	66	54	51
Советски	60	49	25

Гуйран тлехьара бутт—ноябрь, — кхай тлара дерриг балхаш исте-доала ха. Кизига хьама дисаца ухь бетта де дезаш.

Октябрь истеболаш республика колхозашкен совхозашкен чуйцай хьажьаш 90 процент, шекара сев-ла 79 процент, коартолаш 49 про-цент, баха лаваш 88 процент, гу-лакхаш дукъа дладала план 91 про-цент, язб ахара план 41 процент кхоачашгый. Цунах гучох, кхы а дукъа болх бисаб бе безаш.

Октябрга тлехьара пхе дийнахь 4 эзар гектар совгга хьажьаш чуйцай, из култура керттера дукъа чуйца хланз из чухьара болх бляхь-бача Насарен, Урус-Мартана, Ша-лла, Сунженски районашкен Магдал-бика зонен.

Хланз а чухьа ешаш 1800 гектар совгга шекара севла а, хьалха октя-брга тлехьара пхе дийнахь 534 гек-тар мар чуйцай. Хьама а эшаш 500 гектар из юрта боахама лоар-

хьама култура а хланз а чухьа ешаш Шален Урус-Мартанеи райо-нашка.

Ла йиш йоанаш длакувдангел Насарен, Ачхой-Мартана, Шелковской, Ве-дана, Надтеречни районашка гулакхаш дукъа дладала. Хьаглардоагларча шера ялат хьужьадара а йоагларч йола саготи хьужьа цу районий кулга-хоша.

Республика дикаглар йолча колхоза-ша йоакош яий общественни хьайбаш доагларча йолашкара, дикка дукъа снос кийчъий. Масала, Надтеречни районий совхозашка хьара йатта лав-рхьа 20,5 тонн снос кийчъий, Наурс-кий Каргалински — 17 тонн. Гер-тар дика толам бляхьабел КПСС XXII-ча съезда сийна лавьаца хьае!

Курчалоевски, Советски, Шалла, Гудермеса районашка хьара йатта лаврхьа 6—10 тонн снос мара кийчъий.

Сихарла истедаха кхашкара бал-хаш, даха мадоагларча нахьа гю Ок-тябрга цына!

Паччахьалкхенга хьайбай продукташ йохкара шера йола план кхоачашгый

1961 шера 1-ча ноябрга (проценташца)

Р а й о н а ш	Дукх	Шура	Фуаш
Ведана	113	72	100,0
Ножай-Юрта	107	81	108
Советски	100,1	78	95
Курчалой	92	87	78
Наурски	91	85	90
Первомайски	90	76	100,0
Каргалински	90	85	113
Шелковской	88	83	90
Урус-Мартана	88	83	45
Сунженски	86	92	54
Надтеречни	86	91	55
Ачхой-Мартана	83	94	117
Гудермеса	80	94	97
Грозненски	77	89	77
Шалла	77	89	60
г. Грозный	66	131	—
г. Магдалбик	62	83	69
Насарен	57	72	36
Ерригача республике	82	87	76

Чакхдолаш латт 1961 шу — сем-летка кхоалагаш шу. Кизига толамаш длакувдангел юртбоахама производст-во деглаболашени: дукъаглар хана а яхьай, паччахьалхенга дла а хьай юрта боахама продуктш, наха хьалха кхоачашгый паччахьалхенга ялати тхан доахара шера йола плани соци-алистическии дехараш.

Уж шера ит бетта совхоза цу хан-наца паччахьалхенга дехарча ду-лакхга дладенал: дукъа 8 процент, шура 14 процент, тха 7 процент.

XXII-ча съезд болх бача депошка а Сийлахь-Боккхача Октябрга тлахоа-ча хана а республикерча тла-глар дукъа колхозашен совхозашен ра-портш тел мехка паччахьалхенга хьайбай продуктш йохкара йола планашни социалистическии дехараш кхоачашгара хьахьахча.

Цхьабакьда, планаш дикка кхоа-чашьен йола районаш яле а дукъа районаш а тлехьахча. Паччахьал-хенга дукъа доахара йола планаш во кхоачашгый Насарен районен Ма-гдалбика юван совхозаша, тлехьа-носарех а цу тайпара Грозненскии Шален районаш.

Цу районий боахамашка во влш-тлехьахьахьа доахан кхоахьахьа доа-

жаделген, боахама чурча гулакхаш-ка кхоалагаш шу. Кизига толамаш дукъа доахан доаду, хьайбаш ду-кха дойт. Дукъахча колхозашен совхозашен паччахьалхенга дукъа кизигаглар дладала доахан боахама чурча гулакхашца доадечул.

Уж тлехьара хана ерригача рес-публике длавархьахьа икенингий дла-теша йола шура, хьалха из бахьан долаш шера йола планаш кхоачаш а яр кхерам а ба. Цу гулакхаш оагларч дола беза колхозий, совхозий, районий кулгагой. Во леш шура йохкара план кхоачашгый: Ведана, Насарен, Со-ветски, Первомайски, Шелковской, Урус-Мартана районашка.

Паччахьалхенга шура йохкара гулакхаш тоаде торо йоанш да цу рай-оний боахамаш. Уж шерах юкьейиш хана дегла доахан диккаглар хьаба шарна гулакхаш диккаглар де, шурий лоархлм бара а длахьара а дикка порядок оттае еза.

1961 шера хьайбай продуктш йох-кара йола планашни дехарашни кхоа-чашгара — хьайбай боахамерча болх-лой сийлахь гулакхаш да.

«СЕРДАЛО» газетга тлехьа тла-йоаглар 90 номер аяргарга 1961 шера 7 ноябрга).

Редактор М. К. ЛЯНОВ.

Тахан кинотеатрашка

Челоскиний церахка кинотеатре	Зтамига зал № 2 — «Адрес доаца йол».
Покха зал — «Зтамига оалхазар».	Долалу: 10, 12, 2, 4, 6, 8, 10.
Зтамига зал № 1 — «Зтамига оал-хазар».	Зтамига зал № 3 — «Зтамига оал-хазар».
Долалу: 8, 30, 10, 30, 12, 30, 2, 30.	Долалу: 11, 15, 1, 15, 3, 15, 5, 15, 7, 15, 9, 15.

РЕДАКЦИЕ ЦЕРАХКА: г. Грозный, Сталина улица, 15. Телефонаш: редактора зам. — 2-07-01; бехтотхам секретаря — 2-45-48, партийни вахареи, экономикан, письмоийи отделаш — 2-25-72; корректор — 2-30-91.

АДРЕС РЕДАКЦИИ: г. Грозный, ул. Сталина, 15. Теле-фонш: зам. редактора — 2-07-01; ответственного секретаря — 2-45-48, отделов партийной жизни, экономикан и писем — 2-25-72; коррек-тор — 2-30-91.

1918 шерарча 11-ча августа церах йола типограф, г. Грозный, Революце проспект, 30/3. Типография амеи 11 августа 1918 года, г. Грозный, проспект Ре-волюции 30/3.

СФ02194

Заказ № 6018

ПРОИЗВОДСТВЕНА СИХАГЛА АВТОМАТИЗАЦИИ МЕХАНИЗАЦИИ Е ЕЗА

Исторе чухь кьахьашта моттиг дладоагларг КПСС XXII-ча съезда. Цо хьайиллай керда за-ма — эггара толашаглар йола, эггара нийсаглар йола общество коммунистическии общество хьалхьара зама. Пудухьа дерри-гача советски халхьах дег глар разва хинна тланий съезда решенеш.

Иаламате докхийи дехараш вайна хьалхьашца оттадвал КПСС XXII-ча съезд. Уж гарг-гарча тлехьах шера хьалхьеа еза коммунизма материально-тех-ническии база.

Нохч-Палглар совнархоза промшлениш предприятий, глшлойи организацией коллекти-ваха бокъа болх бача произ-водства чухьара кхоачамаш гу-чадоахаш оарцаглархьах, тех-никии технологи длахо эрга-йоахаш тоашеи, автоматизации механизации балха юкьекху-хьаш.

Производства гю деш йолча участанта автоматизацие — еш дикка балхаш даад совнархоза мехкадташ энергетическии промшленносте а. Автоматиче-ский управленеш болх беш я мех-кадта чакхдоахача. Ново-грозненски заводера № 9 йола хий хьаузава насосни, «Старо-грознефть» мехкадташ управ-ленешкара Грозненскии крекин-ген мехкадта чакхдоахачеи заводашкара, Новогрозненски ТЭЦ-ера хин насосниш ком-прессорни станциш.

Совнархоза чюагларча про-мшленносте цу лоархлмелга доа-кьахьахча длахоах балхаш деш да ерригача предприятешца ком-плексни автоматизациа яра.

Вай республикерча мехкад-та чакхдоахачеи мехкадташ хи-мене керттера технологиическии цехашка ухь семилетках дла-хьах хана чухь оттайи произ-водства процессаш кийчъеиш продукце диккаглар хьожашеи йола прибораш а халача балхаш-та механизацие еш йола сред-стваш а. Масала, мехкадташ чакхдоахачеи химическии заво-

да технологийи кхьахьам чюа-глар ататача бакъахьах технологи-ческии режима керттера пара-метрашца оттайча контрольно-измерительни прибораша. Хланз болхлойи нагъахьа мара беаца производствера цхьацайлола уз-лаш кулгашца нийсеш болх ху-ла болх хланз автоматическии бу-из.

Техническии прогресса цу да-кьае производственникашта док-ка новкостал ду правительст-ва решенеш Нохч-Палглар рес-публике ийллача мехкадташ да-кхьахара автоматизации меха-низацие еча «ВНИИКАнефтега-зи» «НИИнефтехимавтомати-зи» а йахача йилла-тохкама институтий филиал.

Хланз цу гулакхаш производ-ства автоматизации автоматина средстваш кердаглар йола схе-маш кийчъеш я вай республике-ра уж йилан учрежденеш.

Производствени процессашта автоматизации механизациа яра дакьае чюаглар пайданера бал-хаш даад совнархоза чюаглар-ча кхьахьах промшленносте предприятешка а. Масала, Гроз-нерча шурий керттера комбина-теи автомат оттайи сахьата 200 банка чу шурий продуктш чю-бош йиш куллиташ.

Дукъа гулакхаш да хланз деш хьу чакхдоахача промш-ленносте, глшлойи материалый предприятешца, совнархоза глшлойишечча организациека де-ча балхашта автоматизации ме-ханизациа яра.

Валха осварле лахьа йола керда машинаш, керда техноло-гическии процессаш, станокш, оборудовани производствана юкьахьарца а производствана автоматизации механизациа яра а айкаш дувзадена да ком-мунизма материально-техниче-скии база хьаелга. Цу хьамаша новкостал дергда саго беш бо-ла хала физическии болх длаба-хьара, производстваш култура лахькхара, кхьахьама осварле длахьа а хьара предприятеш про-дукци арахецаца хана дукъа паччахьалхен ача кхоче а.

КПСС Программат проекта глар белгалдад тлехьа шера чухь цехаш предприятешни автома-

Хьажьаш кастта
чуйца яргьа

Сийлахь-Боккхача Октябрга деза дукъа тлехьахьах хьажьаш чуйца яргьа ба «Октябрга 40 шу» ача совхоза Тлои-Юртача от-деленера А. Козловца кулгадеча бригада механизатораш.

Шоай дох харидеш бац механиз-атораш. Трактористаца А. Касумовца пхьана болх беш волча комбайнера Б. Берханова хьара дийнахь 3,5—4 гектар хьажь